

2025-02-05 Nr. NV-212

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-1496(3) TAIS- 24-17521(4) TAP-24-1497(3) TAIS-24-17523(4)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS VIDUTINĖS TRUKMĖS LAIKOTARPIO FISKALINIO STRUKTŪRINIO PLANO IR METINĖS PAŽANGOS ATASKAITOS RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO“ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M. RUGPJŪČIO 17 D. NUTARIMO NR. 967 „DĖL NACIONALINĖS REFORMŲ DARBOTVARKĖS RENGIMO IR ĮGYVENDINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS PROJEKTŲ		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	☒ Ne	<i>Finansų ministerija</i>	☒ TAP 2024-12-03	☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje
Įgyvendina Vyriausybės programą	☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

2024 metų pavasarį pasibaigė ES ekonominės valdysenos sistemos peržiūra – 2024 m. balandžio 29 d. buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 (toliau – Reglamentas). Įsigaliojus naujam Reglamentui keičiasi vienas iš Europos semestro elementų – ankstesnes kasmet rengtas Nacionalines reformų darbotvarkes (toliau – NRD) ir Stabilumo programas (toliau – SP) keičia vidutinio laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai (toliau – FSP). FSP apima ne trumpesnę kaip ketverių metų laikotarpį, priklausomai šalies Vyriausybės kadencijos trukmės. FSP apima:

- daugiametį grynųjų išlaidų planą, kuriuo siekiama užtikrinti vidutinio ir ilgojo laikotarpių valdžios sektoriaus finansų tvarumą (*fiskalinė dalis*);
- reformas ir viešąsias investicijas, kurių šalys ketina imtis, kad padidintų tvarumą ir augimą ir spręstų pagrindines problemas, nustatytas vykdant Europos semestro procesą (*struktūrinė dalis*).

Reglamente taip pat numatytas reikalavimas šaliai narei kasmet rengti ir Europos Komisijai teikti metines pažangos ataskaitas (MPA) apie FSP patvirtintų įsipareigojimų įgyvendinimą.

Nutarimų projektais siekiama užtikrinti Reglamento nuostatų, susijusių su FSP ir MPA rengimu, įgyvendinimą ir nustatyti valstybės institucijų atsakomybes. Paskirstant atsakomybes ir užduotis, tuo pačiu siekiama **spręsti NRD rengimo metu išmoktas pamokas ir proceso trūkumus.** Vadovaujantis Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 967 „Dėl Nacionalinės reformų darbotvarkės rengimo ir įgyvendinimo“ (kurį siūloma pripažinti netekusiu galios), už NRD projekto rengimo ir įgyvendinimo koordinavimą buvo paskirta Ekonomikos ir inovacijų ministerija. NRD rengimo praktika parodė, kad vienos ministerijos paskyrimas atsakinga nėra pakankamas. Siekiant parengti kokybišką pagrindines šalies reformas pristatantį dokumentą, reikalinga užtikrinti: (1) politinio, sprendimų priėmėjų lygmens tarpinstitucinį bendradarbiavimą, siekiant priimti bendrus, atskirų institucijų poreikius suderinančius sprendimus; ir (2) analitinius resursus, siekiant parengti analitika ir duomenimis pagrįstą ir kokybišką dokumentą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu Nr.1 siūloma:

- Sudaryti Darbo grupę FSP ir MPA rengimui ir įgyvendinimui koordinuoti** iš politinio lygmens Vyriausybės kanceliarijos atstovų (Ministro pirmininko patarėjų), visų ministerijų atstovų (viceministrų arba kanclerių), Vyriausybės strateginio analizės centro (STRATA) atstovo ir jų pakaitinių. Darbo grupės pirmininku paskirti Ministro pirmininko patarėją, pirmininko pavaduotoją – finansų viceministrą. Darbo grupei pavesti spręsti dėl FSP reformų apimties, FSP ir MPA rengimo metu iškilusių klausimų, svarstyti ir pritarti FSP ir MPA projektams ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtam Lietuvai skirtos rekomendacijos įgyvendinimo priemonių rinkiniui, dalyvauti Seimui svarstant FSP ir MPA, dalyvauti dialoge su EK;
- Pavesti FSP ir MPA rengime dalyvaujančioms institucijoms šias užduotis:

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- **Vyriausybės kanceliarijai** – organizuoti ir techniškai aptarnauti darbo grupės veiklą, Darbo grupei pritarus FSP ir MPA projektams, teikti juos Vyriausybei; viešinti FSP ir MPA Vyriausybės internetinėje svetainėje. Vadovavimą ir darbo grupės veiklos organizavimą centruojant Vyriausybės kanceliarijoje siekiama užtikrinti geresnį FSP ir Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano rengimo koordinavimą. Taip pat remiamasi pasiteisinusia darbo grupės Lietuvos Respublikos nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021–2030 m. įgyvendinimui koordinuoti ir „Žaliojo kurso“ darbotvarkės klausimams spręsti veiklos patirtimi;
- **Finansų ministerijai** – parengti FSP ir MPA fiskalinės dalies projektus ir teikti STRATA;
- **Ministerijoms** – pagal kompetenciją dalyvauti Darbo grupės veikloje, STRATA teikti informaciją, reikalingą FSP ir MPA parengti, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai teikti informaciją apie priemones, kuriomis įgyvendinama Lietuvai skirta rekomendacija;
- **Ekonomikos ir inovacijų ministerijai** – koordinuoti Lietuvai skirtos rekomendacijos įgyvendinimo priemonių rinkinio sudarymą; tiesiogiai per Europos Sąjungos institucijų stebėsenos informacinę sistemą CeSAR teikti detalią informaciją apie šio rinkinio priemones ir jų įgyvendinimo pažangą;
- **STRATA** – parengti FSP ir MPA struktūrinės dalies projektus; parengti FSP ir MPA projektus, apibendrinant struktūrinę ir fiskalinę dalis; FSP ir MPA projektus pateikti Darbo grupei; techniškai organizuoti dialogą su EK.

Atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projektu Nr. 1 reglamentuojamas tik dalies Europos semestro proceso koordinavimas nacionaliniu lygiu ir institucijų atsakomybė nustatoma tik tokia apimtimi, kiek ji yra susijusi su FSP ir MPA rengimu ir įgyvendinimu. Kitų Reglamente numatytų Europos semestro elementų įgyvendinimo nacionaliniu lygiu procesai (tokių kaip bendrų ekonominės politikos, užimtumo gairių, šalies ataskaitos ir šaliai teikiamų rekomendacijų projektų svarstymas, dialogo su Europos komisija koordinavimas ir kt.) ir institucijų atsakomybės nėra keičiamos. Ekonomikos inovacijų ministerija lieka pagrindine šių procesų koordinatore, vadovaujantis jai nustatytais veiklos tikslais ir funkcijomis. FSP, MPA rengimo ir kitų Europos semestro procesų sąlyčio taškai ir institucijų atsakomybės bei veikimo būdai bus detalizuoti Darbo grupės darbo reglamente.

Nutarimo projektu Nr. 2 siūloma pripažinti netekusiu galios Vyriausybės nutarimą, reglamentuojantį NRD rengimo ir įgyvendinimo koordinavimo mechanizmą, kuris priėmus naująjį reglamentą, prarado savo aktualumą. Aktualios nuostatos dėl Tarybos rekomendacijos Lietuvai įgyvendinimo priemonių rinkinio rengimo įtrauktos į Projektą Nr.1.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Priėmus nutarimų projektus, Vyriausybės kanceliarija kreipsis į institucijas su prašymu iki 2025 m. vasario 10 d. deleguoti asmenis į Darbo grupės narius (ir jų pakaitinius).

Darbo grupės personalinė sudėtis bus patvirtinta Vyriausybės kanclerio įsakymu, Darbo grupės posėdyje numatoma patvirtinti Darbo grupės darbo reglamentą, FSP ir MPA projektų rengimo grafikus. Atsižvelgiant į tai, kad FSP rengimui lieka nedaug laiko (Lietuva FSP Europos Komisijai turi pateikti iki 2025 m. balandžio 30 d.), FSP rengimo darbus reikia pradėti kuo skubiau. Antrasis ir vėlesni FSP turės būti rengiami kas 4 metus.

MPA Europos Komisijai turi būti teikiamos kasmet iki balandžio 30 d.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Prieš rengiant Nutarimų projektus, bendri FSP ir MPA rengimo, principai, institucinės atsakomybės buvo aptarti ir suderinti tarp Finansų ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos ir STRATA. 2024 m. spalio 8 d. jie buvo pristatyti neformalaus ministerijų kanclerių pasitarime, kuriame taip pat dalyvavo ministerijų strateginių padalinių atstovai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimų projektai teikti derinti visoms 14 ministerijų ir STRATA. Į Aplinkos ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Susisiekimo ministerijos ir Teisingumo ministerijos pastabas buvo atsižvelgta.

Dėl Ekonomikos ir inovacijų ministerijos teiktų pastabų lapkričio 20 d. buvo organizuotas tarpinstitucinis pasitarimas, kuriame dalyvavo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos, STRATA ir Vyriausybės kanceliarijos atstovai. Visos pastabos ir pasiūlymai buvo suderinti.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Krašto apsaugos ministerija pastabų ir siūlymų dėl Nutarimų projektų neturėjo. Kitos institucijos pastabų ir siūlymų nepateikė.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Jurgita Lukaševičienė

Strateginio valdymo grupė, patarėja